

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення зміни до статті 47 Закону України
“Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” щодо уточнення
порядку виплати пенсії”, внесеного народними
депутатами України Поляковим А. Е. та іншими
реєстраційний номер 5606 від 03 червня 2021 року
І читання

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Законопроект пропонується доповнити частину першу статті 47 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” положенням, яким визначити, що вибір способу виплати і доставки пенсії здійснюється пенсіонером на власний розсуд за заявним принципом.

Запропонований законопроект способом уточнення порядку виплати пенсії не створює механізму досягнення зазначеної у пояснювальній записці необхідності прийняття законопроекту, в тому числі з огляду на норму частини першої статті 47 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, якою передбачено, що пенсія виплачується за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій, або через установи банків у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Разом з тим з огляду на вимоги законодавства про свободу пересування та вільний вибір місця проживання, а також надання соціальних послуг в межах контрольованих Україною територій положення законопроекту потребують законодавчого регулювання також питань про встановлення факту, що фізична особа є живою, та гарантованого отримання нею виплат, у тому числі з огляду як на оцінку доступності надання зазначених послуг на неконтрольованій Україною території, так і розвитку ринку фінансових послуг та збільшення обсягу безготівкових операцій, що визначено однією із стратегічних цілей Національної економічної стратегії на період до 2030 року.

Отже, положення законопроекту не узгоджуються із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

У Рішенні Конституційного Суду України від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 зазначено про те, що принцип юридичної визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

11.06.2021

Пенсійний фонд України

11.06.2021
2800-0602-3/28074

Разом з цим у доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25-26 березня 2011 року, зазначено про те, що юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права; держава зобов’язана дотримуватися та застосовувати у прогнозований і послідовний спосіб ті закони, які вона ввела в дію; юридична визначеність передбачає, що норми права повинні бути зрозумілими і точними, а також спрямованими на забезпечення постійної прогнозованості ситуацій і правових відносин; юридична визначеність означає також, що необхідно у цілому дотримуватися зобов’язань або обіцянок, які взяла на себе держава перед людьми (поняття “законних очікувань”).

Рішеннями Європейського суду з прав людини від 14 жовтня 2010 року у справі “Щокін проти України” (заяви № 23759/03 та № 37943/06) та від 07 липня 2011 року у справі “Серков проти України” (заява № 39766/05) вимоги заявників задоволені з огляду на те, що відповідне національне законодавство не було чітким та узгодженим та, відповідно, не відповідало вимозі “якості” закону.

Конституційний Суд України неодноразово, зокрема у рішеннях від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, від 29 червня 2010 року №17-рп/2010, від 22 грудня 2010 року № 23-рп/2010, від 11 жовтня 2011 року № 10-рп/2011 звертав увагу на те, що основним елементом принципу верховенства права, передбаченого статтею 8 Конституції України, є принцип правової визначеності, відповідно до якого юридичні норми мають бути чіткими, ясними і недвозначними, оскільки інше не може забезпечити їх однакове застосування та не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС